

Vergaderjaar 2019–2020

31 476

Patiënten- en cliëntenrechten

Nr. 29

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 september 2019

Tijdens het AO Wmo van 26 juni jongstleden heb ik toegezegd uw Kamer nader te informeren over de financiering van koplopergemeenten cliëntondersteuning (Kamerstuk 29 538, nr. 299). Het ging uw Kamer erom hoe wordt geborgd dat deze middelen die via het gemeentefonds aan gemeenten worden overgemaakt, daadwerkelijk worden besteed aan cliëntondersteuning.

Samenwerking met gemeenten

Gemeenten zijn op basis van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor het gratis beschikbaar stellen van cliëntondersteuning voor hun ingezetenen. Ik zie samenwerking met gemeenten dan ook als noodzakelijk om de vier opgaven zoals geformuleerd in de brief van 12 juli 2018¹ te realiseren. Deze samenwerking met gemeenten krijgt vorm in het zgn. Koplopertraject. Het doel van het Koplopertraject is dat een grote groep gemeenten intensief aan de slag gaat om goed lokaal beleid te maken met betrekking tot de functie cliëntondersteuning, de uitvoering hiervan te verbeteren en andere gemeenten hiermee te inspireren. Een aantal koplopergemeenten gaat in pilots aan de slag met de vier doelgroepen binnen het sociaal domein zoals beschreven in de brief van 15 oktober 2018², om zo ervaring op te doen met hoe (gespecialiseerde) cliëntondersteuning kan worden ingericht voor deze doelgroepen. Het koplopertraject bestaat uit gemeenten die de noodzaak zien om lokaal aan de slag te gaan met het verbeteren van cliëntondersteuning. VNG, Movisie, de Adviesraden Sociaal Domein en leder(in) zijn betrokken bij de selectie van de koplopergemeenten. In de brief van 20 juni 2019³ heb ik uw Kamer uitgebreid geïnformeerd over de voortgang van dit traject.

¹ Kamerstuk 31 476, nr. 22.

² Kamerstuk 31 476, nr. 23.

³ Kamerstuk 31 476, nr. 26

Middelen gemeenten

Ik heb middelen beschikbaar gesteld om koplopergemeenten te ondersteunen in het geven van een extra impuls aan cliëntondersteuning. Deze middelen zijn toegekend op basis van voorstellen van gemeenten. In 2018 is € 2,7 miljoen en in 2019 is € 7,9 miljoen toegekend aan gemeenten. Deze middelen zijn in de vorm van een decentralisatie-uitkering beschikbaar gesteld via het gemeentefonds op basis van onderbouwde aanvragen van gemeenten. De toekenning van deze middelen is bevestigd en toegelicht met een brief aan het college van BenW van de betreffende gemeenten.

Deze middelen zijn zichtbaar in de circulaire van het Gemeentefonds, inclusief verdeling over gemeenten⁴. Gemeenten hebben echter een zelfstandige beleids- en bestedingsvrijheid. Het is mij niet toegestaan bij de toekenning van een decentralisatie-uitkering voorwaarden te stellen die de beleids- en bestedingsvrijheid van gemeenten beperken. Wel zijn er afspraken gemaakt over het doel en de gewenste effecten, waarbij gemeenten zelf onderbouwd hebben aangegeven wat de verwachte kosten zijn die hier mee samenhangen.

Daarnaast wordt het Koplopertraject begeleid en gemonitord door Movisie. Movisie monitort de uitvoering van de plannen, met het oog op gezamenlijk leren en evalueren. De informatie die ik daarover tot op heden heb, is dat gemeenten aan de slag zijn met de uitvoering van hun ingediende plannen. Movisie blijft mij informeren over de stand van zaken. Ik zal deze monitoring betrekken wanneer ik uw Kamer informeer over de voortgang van de brede aanpak onafhankelijke cliëntondersteuning voor de zomer van 2020.

Tot slot

Zoals ook in het begin van deze brief aangegeven, is samenwerking met gemeenten noodzakelijk om te komen tot daadwerkelijke vooruitgang van cliëntondersteuning. Ik vind het goed om te zien dat bij gemeenten veel energie en urgentie bestaat om de functie lokaal te versterken en dat ik hierin samen met gemeenten kan optrekken.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/circulaires/2019/05/31/meicirculaire-gemeentefonds-2019/meicirculaire+gemeentefonds+2019+versie+17+juni.pdf>